

El futur Museu del Paisatge

Darrerament he anat llegint una sèrie d'articles en què la regidora de Cultura d'Olot i la directora del Museu Comarcal anuncien l'inici del procés de construcció del Museu del Paisatge de Catalunya. Expliquen que és un gran projecte i que ja s'estan aprovant les primeres partides. Per aquest motiu, he meditat si feia tard, però com que no s'ha posat cap totxo, he cregut que no, que aquest article pot servir als qui decideixen sobre aquesta infraestructura, que em genera seriosos dubtes.

Es parla d'un museu “d'àmbit nacional i creat a escala local”. La relació no deixa de ser xocant. Perquè un museu pugui considerar-se d'àmbit nacional, no és suficient que el seu plantejament ho sigui: l'espai i els diners –tant per crear-lo com per mantenir-lo amb dignitat– ho han de ser. Segons s'ha anunciat, el Museu del Paisatge es farà a la tercera planta de l'actual Museu Comarcal, és a dir, un espai de 1.000 m². Per tant, per espai, no ho semblaria, de nacional, almenys tal com s'entén a Barcelona quan en projecten un i l'erigeixen allà. No obstant això, insisteixo: és una qüestió merament de llenguatge, no em preocupen els metres. Pel que fa als diners: es parla d'un pressupost de 2.200.000 euros (366 milions de les antigues pessetes), dels quals ja s'han obtingut uns 300.000, que s'han destinat als estudis previs i una escala d'emergència. M'imagino que s'està treballant dur per aconseguir la resta, 1.900.000 euros, tot i que no entenc com no es va esperar a tenir lligat amb les administracions supramunicipals un percentatge més elevat de diners. Però el que em preocupa més és que no s'hagi anunciat la creació d'un patronat en què participin les mateixes administracions que pagaran aquesta primera factura. Si no és així, com un Ajuntament d'una ciutat com Olot pagarà el manteniment d'un museu nacional, si s'entén que aquest ha de tenir una programació d'activitats ambiciosa i estable? El temor, potser, és que el museu en realitat serà més petit del que dona a entendre la premsa i l'epítet de “nacional” vindrà només pel seu discurs museogràfic, en tant que abraçarà tot el paisatge de Catalunya, abordarà el concepte de paisatge en si mateix i tindrà l'art com l'eina bàsica per explicar-lo, gràcies a la cessió d'obres que farà el MNAC. Heus ací el meu gran temor: em fa por no tant què s'explica –s'ha recorregut a especialistes– sinó l'amalgama de tot plegat. El paisatge és un concepte dúctil i es pot caure sense voler en el parany de voler incloure al mateix sac –en aquest cas, al mateix museu– coses de naturalesa absolutament diferent. I em temo que l'escola pictòrica d'Olot (la que arriba fins a la Guerra Civil), conviurà amb altres aspectes del paisatge que no tenen res a veure amb la raó de ser d'aquesta pintura. En resum, que el fenomen artístic pel qual es coneix Olot arreu del país i a les Espanyes quedarà diluït enmig d'un discurs que saltarà d'allò local a allò universal, com també de la història de l'art a disciplines com la geografia, la filosofia o l'ecologia. Dit en altres paraules, es perdrà una oportunitat d'or per donar a conèixer aquest fenomen amb la magnitud que li pertoca (a França ho van fer amb l'École de Barbizon –a través dels museus d'Orsay i Lyon– i els hi va sortir bé).

Es tractaria de tenir clar què es vol fer, perquè per més que hi hagi bones intencions en forma de convits a la reflexió, aquestes han d'estar lligades per una coherència marcada sobretot per quin tipus de museu es vol, ja sigui un museu d'art o un "Cosmocaixa del paisatge" -per dir-ho ras i curt- a escala local. Utilitzar l'art com a canal principal per explicar el paisatge amb totes les seves connotacions pot ser altament ineficaç: l'art té un llenguatge propi i subjectar-lo a una sèrie de preceptes educatius o d'una altra índole és contraproductiu per tot allò que es perd pel camí pel que fa a contemplació, com per la minva de la claredat del missatge que es vol explicar. Redimensionar En aquest sentit, veuria preferible que es redimensionés l'Observatori del Paisatge -ubicat també a la ciutat- perquè aquest esdevingués un referent internacional. Això donaria més ressonància a Olot que no pas una posada en escena d'un concepte -vinculat puntualment a la ciutat- a través de pintures i audiovisuals. Ara bé, també hi ha una altra opció: redimensionar el que ja es té, quelcom possiblement més econòmic. El museu disposa d'una col·lecció magnífica. Si a això s'afegeix que podria jugar amb el fons que té el MNAC al magatzem i amb l'espai buit de la segona planta que deixarà l'arxiu comarcal quan aquest se'n vagi, el resultat podria ser extraordinari. I si a més, es potenciessin les donacions o cessions, es vinculés a rutes urbanes o esdevingués un espai -em refereixo a tot l'Hospici- amb un ritme més constant d'activitats acollides, talment com fan al CCCB (això sí, amb un pressupost molt més petit), ja ni us ho explico. Podria ser l'autèntica joia de la corona per revitalitzar culturalment la ciutat. Un altre enigma Però s'ha optat per un Museu del Paisatge que es quedarà la majoria de peces més interessants de l'Escola d'Olot i que deixarà per a la segona planta les obres que no s'adiguin al seu discurs. Heus ací l'altre gran enigma. Com es plantejarà el discurs d'aquesta segona planta? Encara més, com es relacionarà la creació d'aquest nou museu i el seu satèl·lit amb les infraestructures que el pla d'equipaments culturals i la Xarxa Pública de Centres i Espais d'Arts Visuals -dos macroprojectes de la Generalitat- preveu construir arreu del país? Potser només són dubtes personals, però crec que són prou importants per expressar-los en públic i convidar a la reflexió, ja que el que es juga Olot com a ciutat no és poc.

Publicat a:

-El Punt Comarques Gironines 20-01-2011 Pàgina 21

Font del document:

http://www.elpunt.cat/noticia/article/7-vista/8-articles/358875-el-futur-museu-del-paisatge.html?piwik_campaign=rss&piwik_kwd=mesOpini%C3%B3&utm_source=rss&utm_medium=mesOpini%C3%B3&utm_campaign=rss